

VLG - Een vereniging voor
iedereen met belangstelling
voor plattelandsgeschiedenis

p/a Hollandseweg 1
6706 KN Wageningen
| www.vlg.wur.nl
t 0317 482096

Vereniging voor
Landbouw-
geschiedenis

Het bestuur van de VLG wil u graag periodiek op de hoogte houden van de activiteiten en nieuwsberichten van de vereniging . Met de Nieuwsbrief willen we aandacht besteden aan verenigingsnieuws, aan recent verschenen publicaties, nieuws vanuit het wetenschapsgebied, aan evenementen, tentoonstellingen en lezingen/symposia, en aan berichten van zusterverenigingen

Verenigingsnieuws

Op 10 mei aanstaande houdt de VLG haar ALV in de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed in Amersfoort. De vergaderstukken voor deze ALV krijgt u nog toegezonden. Aansluitend op de ALV is er het symposium waarover al bericht heeft gehad. Dit symposium wordt ook in het RCE gehouden, en is niet, zoals u wellicht zou opmaken vanuit de verstuurde e-mail/brief, een excursie.

Vooruitlopend op de gewenste voortzetting van de NAHI-publicatiereeks heeft het NAHI haar boekenbezit overgedragen aan de VLG. Dit betekent dat binnenkort op de website van de VLG ook een overzicht zal komen te staan van de te bestellen titels uit deze reeks. Het plan is dat we op 10 mei een boekenstand zullen hebben waar we zoveel mogelijk titels hebben liggen. Deze kunt u dan ter plekke kopen. Neem a.u.b. contact geld mee. Om enig zicht te hebben op de animo voor deze titels, kunt u van te voren uw bestelling opgeven bij de secretaris van de vereniging, Janny Bloembergen-Lukkes. Mail u wensenlijstje naar: JannyBloembergen@gmail.com. We nemen dan uw pakketje mee naar Amersfoort.

Recent verschenen publicaties

Het is de bedoeling om in deze Nieuwbrief aandacht te besteden aan pas verschenen boeken op het gebied van agrarische- of plattelandsgeschiedenis. Omdat we dat nu voor de eerste keer doen, gaat het deze keer over boeken verschenen in 2021 en 2022. Het overzicht is samengesteld door Piet van Cruyningen, waarvoor onze dank.

Waterbeheer

Landbouw in Laag-Nederland en -Vlaanderen is niet denkbaar zonder intensief waterbeheer. Dat waterbeheer heeft ook aanleiding gegeven tot het ontstaan van mythes, zoals het idee dat het poldermodel, de Nederlandse consensuscultuur, ontstaan zou zijn door de noodzaak om samen te werken in de strijd tegen het water. Helemaal onzin is dat niet, maar het nieuwste boek van Milja van Tielhof laat toch zien dat waterbeheerders elkaar ook geregeld in de haren vlogen.

Milja van Tielhof, *Consensus en conflict. Waterbeheer in de Nederlanden 1200-1800* (Hilversum: Verloren, 2021) 296 p. ISBN 9789087048907.

Misdaadjournalist Bart Middelburg heeft zich gewaagd aan een onderzoek naar de geschiedenis van droogmakerij de Wijde Wormer. Het resultaat is een lokale geschiedenis gebaseerd op degelijk empirisch onderzoek. Vooral wat hij boven water heeft gehaald over de praktijken voor en tijdens de droogmaking is de moeite waard.

Bart Middelburg, *Van Neck aff met de son om. De geschiedenis van polder de Wijdewormer*. (Z.p.: de Kring, 2021) 316 p. ISBN 9789462972124.

Boerderijen in Friesland

In 2021 verschenen twee boeken over boerderijbouw in Friesland. Een daarvan gaat over 'Amerikaanse' boerderijen. Deze boerderijen, die allerlei innovaties bevatten, werden in Friesland geïntroduceerd door de boerenzoon Lammert Brouwers uit Minnertsma, die van 1911 tot 1919 in de Verenigde Staten verbleven had. Er zijn enkele tientallen van gebouwd.

Hans de Haan en Jacob H.P. van der Vaart, *Amerikaanse boerderijen in Fryslân. Inspiratiebronnen, bouwers en modellen* (Gorredijk: Noordboek, 2021) 152 p. ISBN 9789056158231.

Wie vorig najaar aan de excursie naar Friesland heeft deelgenomen, heeft daar kunnen luisteren naar een presentatie door dendrochronoloog Paul Borghaerts over zijn onderzoek naar boerderijen in de greidhoek. Het verslag van zijn onderzoek naar ruim honderd boerderijen is neergelegd in een boek. De uitkomsten zijn indrukwekkend: we weten nu waar het bouwhout voor boerderijen in Noord-Nederland vandaan kwam. De herkomstgebieden bleken geregeld te verschuiven, van Noorwegen naar diverse Baltische regio's.

Paul Borghaerts, *Houtstromen. Bossen, binten en boerderijen* (Gorredijk: Noordboek, 2021) 416 p. ISBN 9789056156886.

Nog meer Friesland

Ronald Plantinga promoveerde in Groningen op een proefschrift over de modernisering van de melkveehouderij en de coöperatieve zuivelindustrie in Friesland na de Tweede Wereldoorlog. Over de ecologische consequenties is de titel van de handelseditie glashelder.

Ronald Plantinga, *Wit goud, groene woestijn. Zuivelproductie en het Friese landschap na 1945* (Gorredijk: Noordboek, 2022) 272 p. ISBN 9789056159504.

Landgoederen en buitenplaatsen

In 2022 verschenen de handelsedities van de proefschriften van de laatste twee promovendi van Yme Kuiper, bijzonder hoogleraar Historische Buitenplaatsen en Landgoederen aan de Rijksuniversiteit Groningen. Studies over landgoederen en buitenplaatsen waarin ruimschoots aandacht wordt besteed aan land- en bosbouw en aan de sociaaleconomische geschiedenis van het platteland.

Gerrit van Oosterom, *Boeren op de buitenplaats. De relatie tussen landbouw en buitenleven in het Amstellands Arcadië (1640-1840)* (Gorredijk: Noordboek, 2022) 510 p. ISBN 9789056158644.

Willemieke Ottens, *Standhouden. Adellijk landgoederenbeheer in Nederland. De twintigste-eeuwse geschiedenis van Leuvenum en De Bannink* (Gorredijk: Noordboek, 2022) 472 p. ISBN 9789056159160.

Een Wagenings proefschrift

Op basis van het voorgaande zou de lezer de conclusie kunnen trekken dat dit een reclamefolder is voor Uitgeverij Noordboek. Dat is niet zo, maar Noordboek timmert wel flink aan de weg met publicaties op ons vakgebied. Om te bewijzen dat het ons echt niet alleen om Noordboek gaat, sluiten we af met een Wagenings proefschrift waar nog geen handelseditie van verschenen is: de dissertatie van Harm Zwarts over innovaties in de Nederlandse akkerbouw en tuinbouw, op basis van casestudy's over de toepassing van kunstmest, de glastuinbouw en de opkomst van coöperatieve suikerfabrieken.

Harm Zwarts, *Knowledge, networks and niches. Dutch agricultural innovation in an international perspective c. 1880-1970*, dissertatie Wageningen University 2021. 220 p. ISBN 9789463953412.

Nieuws vanuit het wetenschapsgebied

Een aantal jonge academici in Nederland heeft het initiatief genomen een academisch netwerk op te zetten over voedsel-, en landbouwgeschiedenis. Mocht u op een van deze twee, of beide terreinen wetenschappelijk actief zijn en interesse in dit netwerk hebben, hierbij de informatie die de initiatiefnemers met ons hebben gedeeld:

There is a growing group of (early career) scholars and students in the low countries who are interested in agricultural and food history from the early modern period until now. Some of us know each other already, and we noticed in those conversations, people expressed the desire or need for a more coordinated (informal, non-hierarchical) academic network where we can get to know each other, exchange ideas and get inspired.

The idea is to have a meeting every six weeks. During these meetings, we can, for example, discuss interesting publications in the field of food and agricultural history, or someone can give a presentation about their work or send in an article they have been working on and would like feedback on. We can also watch a documentary or film together, and go on a workshop/field trip, et cetera. For input for these meetings, we will depend on ideas from people in the network to make it as grassroots as possible! It is important to note that the network is not only for scholars who work at a university, nor is it only for 'early career' scholars. The network is, however, research focused.

*The upcoming meetings will take place at the **29th of March, 3th of May and 14th of June** in Utrecht (for now) from 15.30 until 17.00 (with drinks afterwards).*

If you have questions, or want any further information, or would like to attend the next meeting, please email to Anna Teijeiro (a.teijeiro.fokkema@vu.nl) or Amber Striekwold (a.striekwold@uu.nl).

Of zie: <https://www.linkedin.com/groups/12557137/>

Evenementen/Tentoonstellingen

Op de website zijn de links opgenomen naar voor onze vereniging relevante musea. Mocht u leden willen wijzen op een evenement/tentoonstelling, mail dan Janny Bloembergen (Jannybloembergen@gmail.com) met het verzoek een bericht op de website van de VLG te zetten.

Lezingen/symposia

Mocht u leden willen wijzen op een interessante lezing/symposium, mail dan Janny Bloembergen (JannyBloembergen@gmail.com) met het verzoek een bericht op de website van de VLG te zetten.

Zusterverenigingen

Graag wijzen we op de site van onze zustervereniging Waterstaatsgeschiedenis waar voor u ook interessante informatie is te vinden.

<https://waterstaatsgeschiedenis.nl/>